

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatszor használt hirdetés sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményi is nyújt a kiadónál.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben. Haasensteint et Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szerviztér 5. sz.

Nyitási csekkek

garmond sora után 36 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

A „KELET” és a „SPORT”

előfizetési díja együtt:

vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre 16 frt.

Félévre 8 „

Negyedévre 4 „

Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével a „Sport” minden vasárnap.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az erdélyi választó-kerületek.

(Sr.) A lapok azt írják, hogy a területi kikerekítés miatt szükségessé lévén a választó kerületek kiigazítása is, ez, főleg az erdélyi részekben sok változást fog előidézni; mert összeköttetésbe lesz hozva a kiváltságos városok aránytalan előnyeinek megszüntetésével is.

Kétségtelen, hogy az erdélyi részekben van legtöbb anomalia a választó-kerületek tekintetében; egyfelől azért, hogy a területi és helyi kiváltságok szerint lévén a követek száma feloszlva, nagy aránytalanságok keletkeztek úgy a Királyföld és vármegyék, mint ezek és a városok között; másfelől általában: sem a választók, sem a lakosság számához, nemzetiségéhez, miveltségéhez semmi arányban nem volt a követek száma. De az is bizonyos, hogy bármely alapot vegyünk a számítás alapjául: egyoldalú eredményekre fogunk jutni, melyek nemcsak aránytalanságokat; de politikai és nemzeti nehézségeket is fognak támasztani — és bármit mondanak, nagyon tévesztett munka lenne az arányosságra való törekvésnek feloldozni a politikai és nemzeti érdekeket vagy a szellemi erőt.

Tehát itt egy principiumból kiindulni nem lehet; mert akár a lakosság, akár a választók arányait vessük számításba, oly elemi tényekre akadunk, melyek a valódi képviseletet teszik lehetetlenné: a székelyföldön baj semmi tekintetben nincs; mert ott a választók és lakosság közt arány van, és ha Csikszereda, Seps-Szt.-György, vagy Kézdi-Vásárhely, Bereczk elveszi is külön képviseletét az arányosság kedvéért, ezzel sem az illető városok lakossága, sem a nemzet nem vesztenek semmit; mert similia similibus nem csak a homeopathiában, de a politikában is érvényes és e területen a politikai és országos érdekek szempontjából, arány kulcsát a lakosság ép úgy megadja, mint a választók száma, a nélkül, hogy bármely felosztás által kockáztatva lenne akár a városi intelligencia, akár a nemzeti érdek.

De már sem a Királyföldön, sem a megyékben, vagy kiváltságos városokban ilyen egyszerűen feltekinthető és kiegyeztetni az arányosságot, valódi képviseletet és nemzeti érdekek kiegyenlítését, nem lehet. Pedig mindent szemmel kell tartanunk, sőt némi tekintettel a városok történelmi fejlődésére is kell lennünk, mert különben nagyon feltett kulturális és nemzeti érdekeket fognánk kockáztatni.

Igy pl. a választók és lakosság közt semmi arány nincs. Pedig a képviselők kiosztásánál tekintettel kell mind a kettőre lennünk. Ezért csak helyeselni lehet, ha igaz, mit a lapok írnak, hogy a képviselők kiosztása, illetőleg az arányosítás a lakosság és választók

combinációját utján jó létre. Ez alapon reméljük, meg fog apadni és új beosztást fog nyerni a királyföldi képviselők száma; mert az valódi politikai abszurdum, hogy 150 ezer száz az erdélyi képviselők csaknem egyharmadát küldje az országgyűlésre. Másfelől: e területen is, az arányt a felosztásban is javítani kell; mert, hogy Hétfűlő és a magyar községek még csak képviselővel se bírjanak, hogy Küküllő, Szeben előnyben részesüljen Brassó felett — az sem az arányosság, sem a politikai érdek semmiféle mértékével meg nem egyeztetendő. Igaz, hogy ha radicaliter nem akarunk eljárni, t. i. az egész országban a képviselők számának apasztásához fogni nem akarunk, akkor csak az arányosság és területi beosztás által követelt apasztásokat eszközölhetjük, tehát a Királyföld, aránylag, ez esetben is több képviselővel fog bírni; és ez az egy körülmény is kívánatos ténnyé a képviselők számának általános, új meghatározását és felosztását. De ha fokozatosan történik ez, hogy nagy recessust ne keltsen, akkor is a királyföldi anomaliákat meg kell szüntetni.

A taxális városok el fogják veszíteni külön képviseletüket és ez ellen, azt hisszük, csak akkor és ott lehet kifogást tenni, a hol és a mikor, a nemzeti érdek és politikai értelmiség veszteljen. Csak hogy elkerülhetetlenül szükséges, hogy egyenlő mértékkel legyen mérve, mert a közös sorsba mindenik belenyugszik; de ha kedvezményeket lát, akkor mindenik felzúdul.

A megyékben a választók és lakosság számának combinációját helyett, mértéket ad az új beosztásra. Ezekben csak a kiváltságos városok, mint Szamosújvár, Erzsébetváros képviseletét fog nehézségeket okozni. Mert, hogy ezek, az arányosítás következtében elvesztik 1—1 képviselőjüket, az nagyon valószínű, de éppen e miatt nem kis keserűség fog támadni az ilyen városokban, melyek egyfelől a megyékben külön elemet képviselnek, másfelől nemzeti érdekeket hozhatnak fel kiváltságaik védelmére. Pedig — ha igazságosak akarunk lenni — maguk el fogják ismerni, hogy Szamosújvár és Erzsébetváros bátran adhatnak Budapestnek 1—1 képviselőt minden érdek tekintetbe vétele mellett is.

Azt az elvet, hogy a megyék osszák be a választókerületeket, csak helyeseljük, de azon feltétel alatt, hogy végérvényesen a belügyminiszter által helyben hagyva legyen az, és változás alá minden választásnál ne essék.*

* Részünkről az erdélyi részekre nézve annyira fontosnak tartjuk a választókerületek új felosztásának kérdését, hogy annak minél behatóbb megvitatása céljából e tárgyban lapunk egyelőre nem zár ki teretül egymással ellentétes fejtegetéseket sem.

— Krisztina — szült felefordulva — én nem kétkedem jó szívedben, de te azt másnak adtad . . . Rudolf férjed lesz, ezt hajtott, hogy úgy legyen . . . és e házasság, más kötelességeket szab előd, más családhoz csatol . . . Nem, nem! nekem nem volna időm erre is gondolni . . . Én Minát választottam ki.

— Engem? — susogá a fiatalabb leány elbámulva.

— Téged gyermekem, éppen téged — folytatá az anya, keblére vonva őt . . . Te igaz, nagyon fiatal vagy még, de az isten az ő előrelátó jószágában, mintha tudta volna, minő csapás fog érni bennünket, korod feletti lelkiérvel s okossággal áldott meg téged. Én reád bízom három fivéred s két nővéredet, minden tekintet nélkül arra, hogy egyik vagy másik év száma meghaladjá a tízedet . . . Ki tudja, ha nem tart-e fenn a sors Krisztina számára egy újabb megpróbáltatást?

— Te akkor vigasztalni, bátorítani fogod őt . . . A mi Friczet illeti, ő tudom, hogy nagyon mulatni vágyó, igen engedékeny voltunk iránta, ha eltántorodnék a jó útról, te fogod őt arra visszavezetni, tanácsadójá, vezére lesz neki . . . Járj abban, hogy oly derék, becsületes ember legyen belőle, mint atyja volt . . . Ő vonakodás nélkül fogja magát alávetni, szelid felsőbbsegédnek . . . nemde Friczikém? nemde Krisztina? Meg kell ezt nekem igazgatóm mindketten.

— Mindkettő, könnyekkel szemében esküdött meg erre.

— A haldokló anya ekkor a három kisebb gyermekhez fordult.

AZ ÉRTÉKESE CÍKKEK DIJAZTATNAK. Közlirakot nem adnak vissza.

— A porosz országgyűlés jan. 12-én nyitott meg a német császár által trónbeszédet. A trónbeszéd, a birodalmi tanács közeli összejövetele miatt, rövid ülésszak tartásáról tesz jelentést, azon reménynek adván kifejezést, miszerint az országgyűlés akormányt támogatni fogja; az előirányzatot ép oly magasra teszi, mint a múlt évben, s azt mondja, hogy több törvényjavaslat már előbb képezte tanácskozás tárgyát; a berlini hadiszertár berendezésére vonatkozó törvényjavaslat is elő fog terjesztetni. A császár köszöntetét fejezi ki az utóbbi ünnepély alkalmából tapasztalt hűség számos bizonyítékaiért, biztosítékát látván azokban annak, hogy Poroszország a valóban monarchikus és egyszersmind szabadevű institúciók hű ápolásában áhalmi hivatását a német államban és a német állammal együtt teljesíteni fogja. A külpolitika, a trónbeszédben nem érintett. Az urak háza megalakult; elnöknek Ratibor herceg, első alelnöknek Bernuth és másodiknak Hasselbach választották. — A belügyminiszter egy átirata közli, hogy Bismarck herceg launenburi birtokai fölött az urak házában örökölhető helylyel és szavazattal bír.

— Az erdélyi választókerületek kiigazításáról szóló törvényjavaslat a befejezéshez közel áll. Alapelve, mint a „Hón” értesít, a területi kikerekítés igényeinek megfelelően, a képviselők számának abnormis felosztását megszüntetni, még pedig a választók és lakosság kombinált számáránya alapján. E szerint Szamosújvár és Erzsébetváros elvesztene egy-egy képviselőjüket; Bereczk, Ilyefalva, Oláhfalva, Vizakna és Abrudbánya a vidék által kiegészítve lennének, az összes erdélyi képviselők száma azonban csak kettővel apadna.

— A bankkérdésre vonatkozólag egy budapesti könyvkereskedő lap ezeket írja:

A bankkérdésben a végdöntéssel a konstantinápolyi ügyek kimenetelét várják. Ha a konferencia eredmény nélkül oszlik föl, akkor a korona parancsára valószínűleg mihamarabb bankügyi tárgyalás felbeszakitatik, mindaddig, míg Török-és Oroszország között a netaláni katonai konfliktusok kiegyenlítettnek. Ellenkező esetben már többféle terv van készen a megoldásra, melyek akkor azonnal tárgyalás alá vétetnek.

— Király ő felsége elnöklete alatt tegnap déliben minisztertanács tartott, melyen a magy. kormány valamennyi tagja jelen volt.

dését, hogy annak minél behatóbb megvitatása céljából e tárgyban lapunk egyelőre nem zár ki teretül egymással ellentétes fejtegetéseket sem.

Szerk-

„És ti, kedves kicsinyeim — folytatá rendre nyugtatva rajtuk elhaló tekintetét — Liza . . . Tobi . . . Benjamin . . . értetitek-e a mit mondtam? felfogjátok-e szavaim értelmét? Minát úgy kell tekintetek, mint második éneket . . . ő lesz ezentűl anyátok . . . a ti szerető mamátok. Szeressétek őt nagyon! szeressétek egymást is gyermekeim! A kölcsönös szeretet erő ad az embernek a balsors elviselésére!

Még darab ideig beszélt így a gyermekekhez, szavaiab öntve ki szívét egész lelkét. Én pedig ez idő alatt meg sem mozdultam helyemből; csak sirtam és imádkoztam.

Végre Tereza Minához hajolva, egyik kezét fejére tette, másikkal közelebb vonta őt magához s hosszan, mélyen tekintett szemébe. E tekintetben az anya és leánya legszentebb érzelmei olvadtak egyggyé s cserélték ki egymással gondolataikat. Ezután bűnűnek magatartásá, arczának kifejezése, s minden benne már is bizonyította, hogy küldetésének szívinvonalán áll. Ugy tetszett, mintha néhány perc alatt megváltozott volna, mintha arca érettebb lenne.

— Tehát számíthatok reád? kérdé Tereza.

Leánya nagyon nyugodt, határozott hangon ennnyit felelt:

— Igen anyám!

A haldokló ereje véget ért.

Tereza egészen kimerítette volt magát. Most is még egyszer, midőn gyermekei csókjai ismét életre öbrésztették, igyekezett bátorságot önteni beléjük:

— Osensedesdjetek, ne essetek kétségbe . . . ne sajnálkozzatok felettem . . . Egyesülni fogok

A keleti kérdés.

A helyzet.

Általános a lapokban a conferentia sikeres eredménye iránti kétkedés; sőt még azt is kérdésesnek tartják, hogy lesz-e még egyáltalában ülés; holnap talán már megszerkesztik a zárjegyzőkönyvet, melyben constatalva lesz a negatív eredmény. Így egy bécsi lap tudósítása, mely hozzászól, hogy Oroszország ki fogja jelenteni, hogy a törökországi kereszténynek sorsának javítására immár más eszközökhöz fog nyulni, annexióra és hódításokra ennél nem gondol. Athéni hivatalos körökből terjesztett hírek szerint a porta végleges vonakodása után Salisbury azt indítványozta volna, hogy a conferentia feloszlottnak tekintessék.

A Reuter-féle ügynökség még a következőket jelenti Konstantinápolyból: A meghatalmazottak ma az orosz követésen gyűltek egybe. Hir szerint a porta a következőleg indokolja az előconferentia lényegesebb javaslatainak visszautasítását: A Montenegró és Szerbia számára tervezett területnagyságát összegegyeztetetlen az alkotmányával. A szláv tartományok elklónitése elfogadhatlan a török és görög lakosság oppositioja, s a kormány azon elve miatt, hogy semmi fajbeli elklónitást meg nem enged. A porta helyesli a csapatok meggyéknéti felosztását, de elutasítja azon kötelezettséget, hogy rendőrséget alakítson. A belföldiekből álló millitia veszedelmes a közbiztonságra a keresztények és törökök közt előfordulható összefutkozások miatt. A porta azon záradékot, mely a kormányzóknak a felügyelő bizottság közreműködése mellett kinevezéséről szól, mint vitathatatlan szintén elutasítja. A szláv tartományok jóvelmeinek korlátozása ellenkezik a porta souverainitási jogaival, s a szláv tartományokban egy külön törvényséki rendszer felállítása ellentétes van az alkotmány szellemével.

A conferentia tagjainak elutazása.

A conferentia tagjainak elutazta miatt a „Temps” szerint nincs ok a nyugtalanságra. Elliotnak hosszabb idő óta szabadságideje van, Ignatieff szembaja miatt szintén szabadságidőt kért, melyet fel is fog használni, mihielyt a conferentia tárgyalásai bevégezettek. Németország és Ausztria-Magyarország követei használják szabadságidőt nyertek, s így csupán a francia és olasz követek maradnak ott, s pedig ezek akkor is, ha végleges szakításra kerülne a „dog. A törökök nem sokat törődnek a követek uti készülődésével, mivel ezek úgy is hagynak hátra maguk helyett ügyvivőt, mi a törököknek teljesen mindegy.

Az interventió.

Pétervárról jelentik, hogy ottani mérvadó körökben az a nézet uralkodik, mikép az interventió eszméjéről le kell mondani. Ha a porta a végtelékig viszi is elutasító magatartását s a

jó atyákkal . . . s ott fenn fogunk mindketten öröközni feleletet!

Hanem a szegény anya hangja egyre gyengébb lett. Egyszerre egészen elhalt.

Az oly igen szeretett kedvesek elrémlyve e néma csend felett, ijedten kiáltottak fel . . . Az anya nem mozdult többé . . . szemei merőn néztek . . . De tekintete most is rajtok látszott függeni; ajkai még mosolyogtak . . .

„Ezentul nem fogják többé kérdeni, nemde, hogy azok, kik önök vendégszerető hajlékukban atusszák át ma az éjjet, hogyan jutottak áraságra? Most tudják már hogyan, minődon.”

III.

A családjánya.

Szánalom, megvetés, harag, elfojtott honfi düh kifejezése váltakozott a jelenlevők arczán, kik e megható elbeszélést végig hallgatták.

— Szegény kicsinyek! . . . szült halkan a nő s könnyök fojták el szavait. Oh! ez a háború! . . . ez a háború! . . .

S a férj összeszorítva ökleit, haragtól remegve kérdé:

— Hát aztán? . . . azután mi történt?

— Nincs mit mondanom többet, választott Jeffs bátya. Tereza s Jakab egy sirban nyugosznak, hova egész halom örökzöld koszoru van betemetve velök, de emlékek ép oly örökön tartó lesz közöttünk! . . . Mindenki jelen volt a temetésen, mindenki meg akarta adni ez utolsó tisztességet. A Jakab önfeláldozó bátorsága nélkül falunkat megszállja s meglehet ki is rabolja az ellenség. Ezt tudta, érezte a lakosság s a polgármester s a tisztelendő úr felváltva adott

conferentia meghatalmazottai Konstantinápolyt elhagyják, az elszigetelt Oroszország egyelőre akkor sem tehet háborus föllépést.

Manteuffel meghívása.

Manteuffel tábornoknak az orosz hadsereg fővezérővé történt meghívását Bécsből megerősítik. E dolog már több mint két hónapos. Az oroszok ugyanis ennyit ideje hogy keresik bel-és külföldön a tábornokokat, s Miklós nagyherceg belesége óta méginkább mint valaha. Találni még eddig nem találtak.

Romania függetlensége.

A török-oláh conflictusról írják a „Times”-nak, hogy Románia függetlenségének proclamatiója ellen Berlinben alig ténnek ki fogást, sőt Törökország is alig fogná rosz néven venni, ha közte és Oroszország közt független terület helyeztenék.

A montenegrói kegyetlenségek.

A montenegróiak kegyetlenkedései miatt az angol kormány Nikita fejedelem-től felvilágosítást kért. Nikita a budapesti angol konsul Monson urhoz intézett levelében beismeri, hogy emberei követtek el kegyetlenkedéseket; azonban, hogy valakit elevenen karba huztak, vagy megégették, vagy elevenen darabokra vagdaltak volna: arról szó sem lehet. Csupán csak az orra it vagdalták le a kezökbe esett törököknek; — ő, (már mint Nikita) mindent elkövetett, hogy e barbár szokásokat megakadályozza, melyeket alattvalói csak elleneiktől, a törököktől tanultak.

Előkészületek.

A bukaresti orosz consul, mint a „Pol. C.”-nek írják, npr rég kisseffbe hivatott az orosz főhadiszállásra, hol hosszabb ideig értekezett a tábornok főnökével. Az értekezleten oly dolgok jöttek szóba, melyek az orosz déli hadsereg Romániába nyomulására vonatkoztak. Aeszlének egy egyezményről, mely az orosz hadsereg átvonulását szabályozná, s mely sajátos módon egyezsmind Románia semlegeségének orosz részről elismerését is constatalná, még pedig úgy, hogy az oroszoknak Romániába való netáni bevoululása a román kormány beleegyeztével fog történni.

Pétervárról.

Pétervárról írják a „Pol. C.”-nek, hogy a porta visszautasítása kollektív hatást gyakorol az orosz kormánykörökre, kivált az, hogy a porta Oroszország engedékenységét nem a békének tett ószinte áldozatoknak, hanem Oroszország gyengéssége kifolyásának tekinti és magyarázza. Ez Oroszországot kihívja és arra ingerli, hogy megóvja a saját becsületét és tekintélyét s oly erőlyes eszközökhöz folyamodjék, melyeket kezdettől szeretett volna kikerülni. „Helyzetünk — folytatja a pétervári levél — elviselhetetlen lett. Ipar, kereskedelem, minden pang a hosszas bizonytalanság miatt s nálunk el vannak határozva ezen helyzetnek jobbra vagy balra mielőbb

ott helyben kifejezést a közérületnek, s kijelentették, hogy a Sturm-családot mind az ecclesia, mind a község általmába fogadja s gondoskodni fog róla . . . S Jeffs pedig — ki nem valami szónoki tehetség — maga részéről is halkan kijelentette:

— És az iskola is!

S mig más gondoskodás történnék, mivel az árvaik hajlék nélkül maradtak, a hámorban lettek elhelyezve.

Még azon nap visszatérva a temetésről, elmentem meglátogatni őket, s egészen meglepett azon nagyszerű átváltozás, mely Minán volt lát-ható.

Elnyomta, későbbre halasztotta fájaldalmát, hogy azonnal és egész mértékben eloget tehessen anyai feladatának.

Azon két szobában, melyet vendégszeretőn felajánlottak nekik, s melybe csak az előtti napon költözökdték be, már is oly rend, oly őszhang, oly esin és tisztaság uralkodott, mi bármelyik meglelt házassagnak is becsületére vált volna.

S midőn nénye segélyére kívánt lenni teendőkben, azt mondá:

— Nem, nem, te egészen ki vagy merülő a fáradtságtól . . . arczod lábzan ég . . . ki kell pihennem magad, s ha csak lehet, még holnap, rendes foglalkozásod után látni ürnődnél . . . oly sok jóval voltak hozzánk! . . . Köszönd meg tanusított jószágukat . . . Eredj Krisztina eredj!

(Folytatása következik)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A KIS MAMA.

Francia elbeszélés.

Írta:

DESLYS KAROXY.

Az iskolamester elbeszélése.

(Folytatás.)

Az egész család egyetlen csoportot képezett, melyből csak zokogás s a fájdalom elfojtott kiáltása hangzott fel . . . De szükség-e tovább rajzolni önök előtt e megható, kétségbeesítő jelenetet? . . . Tereza szöhoz jutva végre s mélyen véve lélegzetet, így szült:

— Hagyjuk a sirást! szarítsátok fel könnyeiteket s hallgassatok reám . . . ezt meg kell tennetek, hogy lelkem megerősítve, nyugodtan szállhasson tova . . . Oh engem nem a jelen perc gonja aggaszt, hanem a jövő . . . a ti jövőtök, édes szeretteim! Ki fogja nektek pótolni az anya helyét, ha én nem leszek többé? . . . Az idős nővér élénk mozdulatot tett, mint ha ő akarna ajánlkozni e feladat teljesítésére.

Fel akarta fogadni annak magára válllását.

Tereza egy intése lezárta ajkait.

véget vetni. A helyzet elviselhetlensége értelmében kapta Ignatieff is legújabb instructióit, hogy a konferencián sürgesse a megoldást jobbra, vagy balra. Az orosz kormány óhajtja a béke fentartását, ha az oly alapokon jöhet létre, melyek biztosítékot nyújtanak annak tartóssága iránt. Ily alapok visszautasítás esetén Oroszország oly utra terelgetik és kényszerítetik, melyre ha egyszerű rálepett, kiszámíthatatlan következményeket fog vonni maga után.

Táviratok.

Konstantinápoly, jan. 12. A konferencia bevégzettnek tekiuti munkálatait. Még csupán a zárjegyzőkönyv szerkesztése fölött vitakoznak, mely hétfőn fog aláírni. E jegyzőkönyv valószínűleg nem tartalmazandó felszólítást a portához, csupán a tényállást fogja objective előadni s azon tényt konstatálni, hogy az óhajtott meg egyezés a portával nem éretett el. A jegyzőkönyvet némelyek élesebben óhajtának szerkeszteni, hogy annak mintegy ultimatum jellege legyen.

Konstantinápoly, jan. 12. A „Havas” jelenti: Ha febr. 28-ig nem jön létre egyetértés, a porta el van határozva Szerbia és Montenegró ellen márc. 1-én az ellenségeskedéseket újból megkezdeni.

Bécs, jan. 13. A „P. C.” jelenti Konstantinápolyból mai kelettel: Az igen feszült helyzet mellett a félhivatalos pourparlerek tovább folynak. A porta nézeteinek megváltoztára alig számíthatni. Az összes nagykövetelek és küldöttek elutazása péntek előtt alig fog megtörténni; a diplomatai viszonyok formális megszakitása nincs kilátásban.

A „P. C.” egy pétervári irata hangsúlyozza, hogy a porta a conferentia mérsékelt voltában, Oroszország gyengeségét látta, de elfeledte, hogy nem Oroszország, hanem a conferentia vitte a szót; ha a pillanat megérkezik, hogy Oroszország Európát nevében beszéljen, akkor erősebb, s a porta előtt érthetőbb argumentumok sem fognak hiányozni.

Berlin, jan. 13. A Reichsanzeiger kijelenti, hogy teljesen alaptalan a „Levant Herald” azon híre, mely szerint Werther a jan. 11-diki konferencia ülésen kilépéssel fenyegetőzött volna az esetre, ha a porta kategorikusan nem nyilatkozik a hatalmak javaslatainak elfogadása vagy visszautasítása iránt. A Wolff-féle bureau ennek kapcsán kijelenti, hogy mindazon jelentések, melyek a német kormány magatartását a portával leendő békés megegyezés előmozdítása iránt kedvezőtlennek mondják, alaptalanok.

Konstantinápoly, jan. 13. A „Havas” ügynökség jelenti: Ghika egy jegyzéket adott át ma Szavet pasának követelvé, hogy Törökország ismerje el, mikép Románia nem kiegészítő része az ottomán birodalomnak.

Kossuth levele a czeglédiekhez.

Collegno (al Baracono) Italia

Január 5-én 1877.

(Vége.)

A kormánynak bámulatosan sikerült egy olyan tervet gondolni ki, a mely senkinek sem tetszik sem a Jordánon innen, sem a Jordánon túl. Magyarország egy hang sem emelkedett mely azt jónak vallotta volna. Még védelmezői is bevallják, hogy az irtózatos áldozatokba kerül. Még a budapesti kereskedelmi kamara (még az is!) csak nagyon sanyau képpel resignálta reá magát, hogy elfogadja, Ausztriában pedig senkinek sem kell, senkinek. Még magának a törvényesítendő monopoliummal megkínált osztrák banknak sem.

Hogy ennek miért nem kell? ahoz semmi közöm. Nem vagyok részvényese. Nekem a bankkérdés nem „dividenda”-kérdés. S gondolom, a nemzetnél sem ez a tekintet lehet mérvadó.

De miért nem kell sem osztráknak sem magyaroknak?

Azért, mert a két miniszterium azt vette fel alapul, hogy lakják jól tizenkét ember egy oly táll paprikából, a mely hat embernek is csak szűken elég.

Az osztrák nemzeti bank, vagy hozzá hasonló bármely társulat nem képes az osztrák-komplexum hitel-szükségleteinek megfelelni.

90 millió alaptőke (legnagyobb részben depreciaált ezüstben) árfolyam szerint kevesebb, mint a mennyivel a kis Piemont bankja bír, melyhez még más négy vagy öt bankot kellett hozzáadni, hogy a csak 25 millió lakosú Olaszországnak elég lehessen; 136 millió ércz fedezet, mely csak éppen arra elég, hogy a bank azon adósságát (jegyeit) mely nem hitelezésként fogrog a közönség kezén, fedezze, úgy hogy az a mi hitelezésként fogrog a közönség kezén (kivéve a devisekre adott 12 milliót) bankzerű fedezettel igen, de érczfedezettel éppen nem bír; — keresztszámmal vagy 800 millió fadósság (bankjegyforgalom), melynek arany diszigiója 26%, míg a szintgy kényszerforgalmu olasz bankjegye csak 9—10% és a 300 millió bankjegyből csak 140—177 millió olyan, a mi a közönség hitel-szükségleteinek ellátására fordítható.

Hát egy ily jegybank láthassa el egy oly államcomplextum hitel-szükségleteit, melynek 36 millió lakosa van, kik több mint 360 millió adót fizetnek, melynek adósságai milliárdokra mennek, külkereskedelmi forgalma 800 millió körül jár, a monarchia két fele közti forgalma majd ismét annyi, s melynek mezőgazdasági, ipar és belkereskedelmi hitel-szükségletei kiszámíthatatlanok?

Egy ily jegybankkal érhesse be egy ily államcomplextum? képtelenség azt csak gondolni is. — Hat emberre való étel, tizenkét embernek.

S mert a 12 ember „par force” erre a szűk elemosinára szándékolatik szorítottan, hát lehet-e csodálni, hogy az osztrákok e koplaltató vendégségnél maguknak minél tágabb rendelkezési szabadságot követelnek? Természetes ez. Hisz az övek, nem magyar bank az, hanem „Oesterreichische Nationalbank.” Igen, de ha ez az ő természetes követelésük elfogadtatik, Magyarország koplalni fog. Hát a józan ész nevében kérdem miként lehet egy ily absurd alaphoz ragaszkodni, melyen mind a két fél érdekeinek kielégítése matematikai lehetetlenség.

A kormány ragaszkodik. Azt mondja, ebből a szűk elemosinából te osztrák kapsz két kanálal, te magyar három kanállal.

Erre a magyar azt mondja: ez a három kanál az én hitel-h-gyomromban meg sem kottyan. Az osztrák meg azt feleli, ha te ebből a szűk közös tából, az én szám elől csak három kanállal is elveszel, én éhen maradok.

Mind a kettőnek igaza van. A magyaroknak is kevés a 30%, az osztráknak is kevés a 70%.

A magyaroknak is kevés a 30%. Mert: hogy az, a mit Magyarország ekkor kapott, hitel-szükségleteinek csak a legtávolabbiól sem felel meg, azt elég tisztán bebizonyítja az általános panasz, a vidék általános ellátatlansága, a pénzükség, a hallatlan mérvű kamatláb, a rettenetes uzsora az ipar szánalmas nyomorúsága, a kereskedés pangása az általános nyomor.

Kérdés: mennyivel javítva a helyzetet a 30%? A „Hon” államgazdasági rovatának vezetője (ki pedig gondolom képviselő is) kiszámította, hogy 29—30 millióval — ez bizony távolról sem volna elég, de még is valami volna, ha igaz volna. De nem igaz! Ime számítása szóval szóra: 290 millió bankjegy van kibocsátva (akkor annyi volt), ebből levonva a 80 millió államadósságot, marad 210 millió a bank birtokában. A 30-as arány szerint jutna Magyarországra 63 millió, kapott csak 34 milliót. Helyzetjavulás 29 millió. Igen de ez az arithmetica adu a kis (7) millióval, hogy a bank a 30-ságát a bank birtokának veszi. A 210 millió a bank adóssága, azzal ő tartozik a közönségnek; viszont a közönség neki nem 210 millióval, hanem csak annyival tartozik, a mennyi hitelezés képen lett kibocsátva, s mint ilyen vissza kerül a bank birtokába. Csak ez a bank birtoka. Pedig az milliókra és milliókra megyen, a mi nem-hitelezésként (jegyzésként, építkezésre, házbérekre, üzleti költségekre, dividendákra stb.) ment ki a bank kezéből, tehát a bank birtokában nincs. Ilyen nem-hitelezésként kibocsátott bankjegy például a szeptemberi kimutatás szerint 64½ millió volt forgalomban, míg a hitelezhető s valóban hitelezett összeg csak 145½ milliót tett. — Ez szolgál a rapartitív basisul, nem a 210 millió. S ebből egész praecisióval számítva, a 30% arány szerint Magyarországnak jutott volna: 43.694.214 frt 30 kr. — Kapott 37.443.409 frtot, tehát a 30% arány szerint az egész helyzet-javulás tenne 6.250.805 frt 30 krt. Magának Budapestnek is csak nyomorult helyzetjavulás. A „Hon” államgazdája 23 milliót tévedett. — Tanulság: hogy Magyarországnak igaza van, hogy a 30%-ot keveseli.

De Ausztriának is igaza van, hogy a 70%-ot keveseli; mert ámbár ekkor Magyarország nem kapott 30%-ot, még is az egész osztrák császárságnak, Bécsnek kivéve, a szeptemberi kimutatás szerint csak 43 millió, az októberi (rendkívüli magas) kimutatás szerint 51 millió jutott (csak 11 millióval több mint a kevesebb népességű Magyarországnak); első esetben 21, a másodikban 32 millióval kevesebb mint magának Bécsnek. Már ki merné ezt állítani, hogy az osztrák császárság Bécsen kívül összes munkás tevékeny népessége, fejlett iparával, s terjedt kereskedésével ily nyomorult hitel-ellátással beérhesse; vagy plane, hogy annak még reduktiójában is megnyugodhassék.

Hiában, a számok kérlelhetlenek. Bécsnek igenis mindig el fogja látni ez a bank. Ez a situatcióban fekszik. Ott van részvényeseinek nagy többsége, mely Tisza Kálmán ur terve szerint a budapesti directiót is választaná; ott székelne a „központi organum”, mely a kamatlábokat, a lombardozandó értékpapírokat, a reájok adandó kölcsön mérvét, az üzlet kitágítását, vagy megszorítását, az üzletágok közti arányt a jegyértékek szaporítását vagy kevesítését, szóval mindent a mi normatív a mi lényeges, elhatározná. Igen, — Bécs ellátatnék, de hogy az osztrák császárság is, Magyarország is ellátathassék, az lehetetlen.

De a miniszterek, ugylátszik, nem értek reá tanulmányozni a kérdés számtani oldalát. Még mindig abban török fejüket, hogy így vagy amúgy csak lakják jól a 12 ember a 6 emberre sem bő

Hiszen kifőzhetnek valamit, a mit okkal móddal a két törvényhozáson keresztül hajthatnak. De a hatalom fontolja meg, hogy ez nem fogja a kedélyeket megnyugtanni sem imitt sem amott. Most pedig ez a legfőbb feladat.

Ennek e kérdésnél csak egyetlen egy módja van.

Hagyassék meg [az osztrák nemzeti bank egészen Ausztriának. Szüksége van reá. Ne kívánjon Magyarország Ausztria hitel-szükségeinek ellátásától egy fillért is elvonni.

És állítson fel Magyarország magának önálló jegybankot, vagy inkább jegybankokat; mert erre nézve gróf Lónyai (Bankgyűj) tökéletesen egyetért. Javaslata helyes, gyakorlatias és nehézség nélkül kivihető, mint általában, amit az osztrák banknak infundálás ellen, a magyar bankrendszer mellett, s a felhozni szokott nehézségek megeafolására felhoz, ha nem is kimerítő, de alapos és nagyon figyelemre méltó.

Amott az osztrák bank, emitt a magyar bankok két külön téren működve, nem hogy ellenségei lehetnének egymásnak, de sőt kölcsönös támaszai lesznek. Ezt mutatja az élet a világon mindenütt. És áldás forrása lesznek Ausztriára is Magyarországra is. És szent lesz a béke közöttük e kérdésben.

Értik is ezt Ausztriában igen jól. A jeles Öster, Oekon, határozottan kimondta szeptemberben, hogy: nagy előny lenne, ha két teljesen független bankot nyerne a monarchia két fele.

Sőt még az alsó ausztriai alkotmányhú párt is kimondta Bécsjében, hogy egy teljesen elkülönített önálló magyar bank felállítása még Ausztria érdekei szempontjából is többet ér, mint a miniszteri tervezet; és kimondták hogy nem bánják, ha az osztrák nemzeti bank hatásköre kizárólag Ausztriára lesz szorítva.

Magyar kormány-lapok nehézségeket hoztak fel az önálló magyar bank ellen, de azokat nem csak gróf Lónyai czáfalta meg, hanem a mióta a vizsly kitört, ő k magok is megeafolták.

Bevallják, hogy azok tulajdonképen is nehézségek, hanem csak legyőzhető alkalmatlanságok. És ugy is van. Minden változás alkalmatlansággal jár. Még az új ruha is. De azért adott isten értelmet az embernek, hogy megfontolja több-e a haszon a változásban, mint kár az alkalmatlanságban; s ha a mérleg a hasznót infinite nagyobbnak mutatja, ne dobja ki a hasznót az ablakon, csak azért, hogy a mulékony alkalmatlanságot kikerülje. Itt ilyen az eset. Ha az onano magyar jegybank, vagy bankok tömegek állásai közül csak azt az egyet tekintem is, hogy a kamatlábát leszállítaná, s az uzsorát lefégyerezné, lehetetlen a haza elleni véteknek nem tartanom, ha a vizsly megszüntetésének ezen egyedül lehetséges módja foganatba nem vétetik.

Hanem Tisza Kálmán ur, még a bankkérdésnél is, az összetartozandóság tekintetét emlegeti.

Különös! az osztrák „alkotmányhú” párt nem talál semmi összetartozandóságot a bankkérdésben, sőt gr. Lónyai sem, a ki pedig az „összetartozandóság” egyik fatális kiváása volt, — Tisza Kálmán ur, a ki annak ellenzője volt, s ki „elvéit nem adta fel,” ő már talál.

Thiers minap e kérdésre: mi a különbség az ellenzéki s kormányi álláspont közt? ekként felelt: a mig az ember oppositio, magát vagatja két féle elvért ha pedig kormányra jut, elvért vagja négy felé. — Szomorú, ha igaz. De hát legalább legyen valami ok reá. A bankügyben nincs.

Tisztelt elnök ur! * a mikit irtam, nem párt-szempontról irtam. Én kívül állók a mostani parlamentáris pártokon. Polgári pályám sok mindenféle fokain át, nagy alkalmam volt tapasztalásokat szerezni. Ezeknek világánál taposatt vettem a tényekkel, s a viszonyok logikájával. Számvetésben nem indulatoskodás, hanem a kötelesség-érzet lelkiismeretes szigora vezetett, s az eredmény azon változhatlan meggyőződés, hogy miután a balsors száműzötté tett, nekem nem szabad megtagadnom nemzetem viszontagságos életének egyik leglogicusabb, legmagasztosabb momentumát, nekem nem szabad újra felvennem az alattvalói viszonyt oly uralkodó irányban, a ki egyszersmind osztrák császár is. — Isten a bizonyosságom, én hazám jogos vitális érdekeinek keretében, minden emberileg tehető megkísérlettem, hogy e viszony megszakadása kikérültessek. De megszakadt. És személyemre nézve megszakadva marad, ha mindjárt, a ki kimondhatatlanul fájna, — egész nemzetem neheztelésével találkozni is. „Nec civium ardor mentequatit solida.”

Ha engem pártos indulat vezetne, nem emelnék fel inté szótátot a mellett, hogy a hatalom térjen le a tévesen választott ösvényről, mely hazámát is Ausztriát is szenvedésekre bonyolítja, érdekeiket összekocczanásokba hozza, s a kölcsönös jó egyetértést lehetetlenné teszi, mely pedig a trón biztonságának, hatalmának feltétele. Pártos szempontból inkább azt kellene óhajtanom, hogy csak maradjon a hatalom a rozsvényen, hisz az az én programom malmára hajtáná a vizet, ha a nemzet-életviszonya a kizsárasa k

talán ellent áll; míg a jobb utra térés, a vizet elvezetné, mert a magyarnak nincs természetében, hogy a türhető jót, egy lehető jobb reménye fejében kockáztassa.

Hanem hazám szenved, s ez fáj lelkemnek. Hanem kiapadhatlan vizsly forrást látok a felvett rendszerben hazám és Ausztria között, s e vizslyt én minden körülmények közt sajnálatossan tartanám, mert bár minc politikai változást rejtis is méhében a jövendő akár Ausztria akár hazánkra nézve, én lelkemből óhajtom, hogy mindig szives barátságban kölcsönös jó egyetértésben éljünk nyugoti szomszédainkkal, de a mindenha sajnálatos vizslyt, most szemben a válságos külpolitikai helyzettel már még veszélyesnek is tartom.

A két külön gazdasági egésznek érdekei nagyon eltérők, de ez nem zárja ki azt, hogy legyenek oly politikai érdekek, melyek Magyarország és Ausztria közt solidárisok. Ily érdekek találkozás még egészen idegen államok közt is, melyek egymáshoz semmi kapcsolással nem kötvék, gyakran előfordul. Még inkább ott, hol a fejedelmegysége kapcsot képez.

Ily solidaris érdek hazánk s Ausztria közt az, hogy az orosz hatalmi tulsulyt nem kell hazánknak, nem kell Ausztriának fejére nőni engedni.

Ez most az imminens veszély. — Ennek elhárítása most a legfőbb feladat.

És e feladat élénk vizslyában találja Magyarországot s Ausztriát. — Ezt meg kell szüntetni De ne gondoljuk, hogy meglehet szüntetni az által, ha hazánkra s nem tudom én mire hivatkozva azt kiabáljuk: engedjen mindenik fél, hallgassanak el az érdekek. Azok nem fognak elhallgatni. Ennek elmentmond a természet és a lélektan. És az elhallgatás nem megnyugvás. Pedig megnyugvás kellene előidézni.

E szempont vezérlettel jelen válaszom megírásánál, melynek terjedelmét mentse ki az, hogy megválasztásom ünnepélyes alkalmából sokféle tárgyról vétem tanácsosnak szólni.

És most nincs egyéb hátra, minthogy megújítva hálás köszönetemet az irántam tanúsított jó indulatú kegyért s bizalomért tisztelttel kijelentsem — a mint ezennel ki is jelentem, hogy képviselővé választásomat el nem fogadom.

Tisztelt elnök urnak

alázatos szolgálja

Kossuth Lajos.

A magyar küldöttség Konstantinápolyban.

A magyar ifjuság küldöttségének fogadtatása Konstantinápolyban nagyszerű, mesésen fényes volt. A török főváros lelkesedése, öröme elragadtatása alig ismert határt. A távirati tudósítások így szólnak:

Pera, jan. 12, d. u. 1 óra 40 perc. A magyar ifjuság küldöttségének fogadtatása a lehető legnagyobb sikerrel volt. A megérkezés ma napvirradatkor történt. A Lloyd-gőzös elé, mely a küldöttséget Konstantinápolyba szállította, egy török gőzös jött zenével, s a török hajó telideltelt volt a polgári és katonai hatóságok s testületek képviselőivel, tudósokkal ulemákkal és softákkal. Sok zöld turbán volt látható.

A két hajó találkozásakor a török zenekar magyar indulókat játszott, s ezerszeresen, a legzajosabban hangzott az „Éljen, és az „Jaschasin madscharlar!” (Éljenek a magyarok!) Később a Bosporuson újabb török gőzös jött élénk, melyről számos küldöttség szállott hajónkra. A többi közt jöttek: Szava pasa iskolai felügyelő, mint a kormány küldöttje és képviselője, Skender bey, Abdul Kerim küldöttje, gr. Széchenyi Ödön és Konstantinápolyban lakó több hazánkfia. A hajó kajútjében üdvözlő beszédek váltottak Szava pasa és az ifjusági küldöttség között, melynek szóznokai: Szücs, Lukács, Szemere és Kossuth voltak; mint tolmács Szilágyi hazánkfia szolgált, ki sok év óta lakik Konstantinápolyban s egyaránt beszéli a magyar és török nyelvet.

Sava pasa így szólt: „A régi világ romba dől; az újonnan alakuló világ a szabadelvű eszmékkel, az az önköl!”

A küldöttség Konstantinápoly mellett török gőzörsre szállott át, a hol ismét üdvözlő beszédek mondatk, s a kölcsönös bemutatás ment végbe. Azután a török gőzörsön a küldöttség gyönyörű tavaszi időben, a mesésen szép Bosporuson körhajózást tett. Elhajózott a szultáni új palotamellé, melyből felharsant a „Padishaim Tschok Jascha!” — és a szultán az ablakból üdvözlő a küldöttség.

Stambulban a partra szállás, roppant, beláthatatlan néptömeg jelenlétében, a legnagyobb renddel ment végbe. A legzajosabb üdvözlések hangzottak, s a magyar küldöttség tagjai fényes fogatok szállították Perából a galatai serailba, mely mint katonai lyceum használtatik. Itt a növéndékek sorban felállva, üdvözlék a magyar testvéreket, és török s francia beszédek tartattak. Ez ünnepélyes, megható jelenet volt. Ezután a küldöttség a nagy terembe vezettetett, a hol az ünnepélyes fogadtatás megújult s lakoma tartatott. A magyar ifjusági küldöttség Konstantinápolyban a török nemzet vendégültekintetik.

Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Az egész városban leirhatatlan öröm uralg; a lelkesültségben politikai és vallási különbség nélkül az összes társadalmi körök osztoznak. Ily fogadtatás még sohasem történt Konstantinápolyban.

Ma délután van a fogadtatás Klapkánál holnap nyújtatik át a diszkard Abdul-Kerimnek, ki a küldöttség tiszteltetésére a hadügyminiszteriumban lakomát ad.

Párisból

az „Ébredés”-nek.

Páris, jan. 9-én

A „Kelet”-nek ma kezembé érkezett számában van egy czik, mely egy igen különös lapal ismertet meg egym s alig tudom elhinni, hogy annak igen tisztelt szerkesztője Asbot tábornok ur fia folytatná azt az abderita-harcot a „Kelet” ellen, melyért lapját különösnek neveztem (bocsásson meg ezért, ha talán rosszul volnék informálva)

Énnekem kellemes passiómat képezi az, hogy azon a néhány nyelven, melyet beszéllek politikai tudósításokat meg tárcázásokat írok azon lapok számára, melyekkel összeköttetésben állok, ily összeköttetésben állok néhány budapesti s legközelebb a kolozsvári „Kelet” című magyar lapal is, utóbbinak tisztelt szerkesztője fölkerít, hogy a fontosabb politikai mozzanatokról küldjek lapja számára távirati tudósításokat. Ezek egyike két fejtegeti Asbóth urnak lapja igen különös módon, főképen pedig nevetségessé akarván tenni a „Kelet”-et azért, hogy Párisból decz. 8-án egy táviratot közöl oly eseményről, melyre vonatkozólag már néhány nappal előbb Kolozsvárt cikketeket irtak.

Ha ez úgy lenne, akkor bizony kár volna azért a 6 franc 50 centiméért, melyet a „Kelet” ilyenmü sürgönyök minden 20 szava után fizet.

De hogy ez nincs így, azt a bekezdőleg hivatolt czikk is világosan kimutatja; én ennek kiegészítésül még a következőket csatolom hozzá:

E levéllel egyidejűleg küldöm a „XIX-e Siécle”-nek deczember 7-ki számát s kérem az általam álahuzott sorokat elolvasni. A vezércikk homlokán „Páris, 6. décembre 1876.” datum alatt ez áll: „La situation reste la même. Le Journal officiel d’hier matin n’a annoncé pas que la démission des ministres ait été acceptée.” Ha tehát a ministerek demissioja decz. 6-án még nem volt elfogadva, hogy irhattak már erről Kolozsvárt decz. 6-ka előtt cikket?

Továbbá a „La crise” című czikkben ez áll: „Le conseil des ministres s’est réuni hier à Versailles, sous la présidence de M. le maréchal de Mac-Mahon, on pensait que le chef de l’État communiquerait au cabinet les résolutions prises par lui; aussi attachait-on une grande importance à cette séance, — M. le président de la République n’est resté qu’un instant; il a informé les ministres démissionnaires qu’il n’avait pris aucun parti et qu’il les priait de rester encore en fonctions. Il les a convoqués pour samedi prochain. En assignant une date aussi éloignée, M. le maréchal de Mac-Mahon a voulu éviter de réunir inutilement le conseil. Tout fait prévoir que la crise aura reçu sa solution avant la fin de la semaine. Dans ce cas le conseil sera convoqué à un que le chef de l’État accepte officiellement la démission des ministres.”

Midőn Kolozsvárt már cikketeket irtak az elfogadott demissióról, addig egyike a párisi legjobban értesült lapoknak (mint fentebb idéztam) azt írja, hogy a köztársasági elnök holnap vagy holnapután a ministereket magához fogja hívni, hogy nekik kijelentse, vajjon elfogadja-e lemondásukat, vagy sem.

Tényleg deczember 6-án délig úgy álltak a dolgok, hogy Mac-Mahon nem fogadta el a demissiót s mindent megkísértett, hogy ministereit a lemondás visszavonására bírja.

6-án este kezdte belátni ennek lehetetlenségét s ekkor határozta el magát a demissiónak hivatalos elfogadására.

Én 6-án este Passyban voltam egy senator rokonom családjánál, előbbi az esti órákban találkozott Mac-Mahonnal ki vele közölte elhatározását a demissiónak hivatalos elfogadására, mi másnap meg is történt, midőn ezt ily forrásból megtudtam megis sürgönyöztem azt a „Kelet”-nek. E távirat tehát 6-án este 10 óra körül érkezett meg Kolozsvárra, közölve egy hirt mely igaz hogy csak másnap 7-én a déli órákban csak 8-án tehát a „Kelet”-tel egyidejűleg emlékeztethet meg, de tekintve a forrást, melyből azt merítettem nem lehetett kétségem aziránt, hogy az be is fog következni, mint az meg is történt.

Mindezekből Asbóth urnak lapja meggyőződhetett arról, hogy decz 6-án feladatott táviratom rem jelentett oly eseményt, mely már deczember 2-dikán megtörtént volna s melyről már cikket is irhattott volna Kolozsvárt, hanem igenis olyan tényt melyet Párisban is csak akkor tudtak meg, mikor Kolozsvárt.

báró d’Arny.

A törvényhatóságokból.

Besztercze 1877 jan. 11.

Beszterczemegye közigazgatási bizottságának ülése.

Besztercze-Naszodmegye f. évi január 10-én tartott közigazgatási bizottsági gyűlése nagyobb részt az elődők félelmi jelentéseinek felolvasásából s az azokra tett észrevételekből állott. Hosszabb vitakozás csak két tárgy felett folyt kellő figyelemmel és szabadsággal. Kezdünk belegyakorlódni a parlamenti élet viszonyiba. De menjünk sorra. Első előadót Dr. Haupt megyei főorvos ki félelmi jelentését az állam-nyelvén szerkesztette s oly szakavatott munkát adott be, hogy egy veterán tagtársunk ki a gyógyászattal humanitási szempontból foglalkozik, így kiáltott el: „Gyógyóról! A difteritis szűnő félben van, legtöbb áldozata volt a borgóbrundi járásban. Egy nevezetes babonát is említett fel t. i. a harinai templom alabástrom oszlopait a nép letördeli és megtörve hideg-láz ellen gyógyszer gyanánt issza. A milyen népiusok! Harinán vannak, ezen bizony nem csudálkozunk. Hát azt a harinai templomot csakugyan romokba dűlni hagyják az evangélicus szász testvérek!?

Kimodhatlan nagy kár, úgy haljuk, hogy államsegélyt is kaptak volna e célra. 2. Az adófelügyelő Algezi Lázár önértelmezésében örömmel említette fel, hogy a múlt hónapban 88 ezer frt adóhátralékból 43 ezer folyt be s hogy megyénk előtt alig 3—4 megye áll a befizetésben s hogy e szép siker a bizottság multgyűléséből kibocsátott hathatós támogatásának köszöni. Ilyent mi is örömebbet hozunk nyilvánosságra s gratulálunk tevékeny adófelügyelőnek. A borgóbrundi járásban a telekönyvek ellen a körjegyzők hanyagsága miatt ezer a panasz, ez nagy vitát idézett elő, de jó eredménnyel. Reméljük, hogy a jegyző urak megfogadják emlékezni, hogy a szegény nép nem értékük van, hanem őket fizeti a nép, azért hogy híven járjanak a nép érdeke felett. Most nem szólnunk többet. 3. Az alispáni jelentés is örömmel vétett tudomásul. Nagyobb bünyű eset nem fordult elő, a bukovinai rablók elnémultak. Sorozásban pontosság, az árvek pénze 67819 frt jó rendben van. Dr. Líka ügyvéd az ó radnai csendzavarás alkalmából indítványt tesz az ottani iskolagyűlésben, de elnök kérésére a tanfelügyelői jelentésnél vétetik tárgyalás alá. 4. Állam mérnök jelentése szerint az országutak jók, de a melléki utak egy részétől, mi is tapasztalásból tudjuk, hogy az utjörzzen meg. Erélyes intézkedés történt. 5. Állam ügyész jelenti, hogy csak is 3 bünyűdőt fordult elő, hogy a bűnesetek évről évre apadnak. Azt hisszük, hogy ez is örömet okoz mindenkinek. 6. Távirat és posta forgalom jó rendben és folyvást emelkedő állapotban. Ó radnára napi postajárat kértik, nem csak nyári, hanem a téli hónapokra is. 7. kir. tanfelügyelő a beszterczei népiskolákról mondott sok érdemtel és sok szomorított. A rom. kath. leány iskola haladók állapotban 46 leány gyermek közül csak 15 jár oda, 31 másfelekézi iskolába. Az evang. leány iskola Vohl Albert jeles pedagógus vezetésével virágzik, három osztályában tanítják a magyar nyelvet hetenként 3 óráig. Pécsi tárgyi sorozatát egy iskolában sem talál, tornászatot gazdasági gyakorlatokat egy fi osztályban sem tanítanak. Hórinai, szeretfalvi, galaci alsó felső balázsfalvi román-népiskolák inkább csak pipiron élnek, de annál virágzóbb a besenyői, — Heidendorf — evang. iskola a derék és buzgó Hommer András vezetésével. A gyűlés Dr. Líka indítványa feletti vitával végződött. Az indítvány ez volt. „Kérje meg a bizottság a miniszter urat, hogy az ó radnai kapitány szállást adjavissza az ó radnai gr. kath. főlekezetnek mint tulajdonosnak. A gyűlés Budaker Gottlieb alapos ellenindítványa folytán, melyben kifejezte, hogy a bizottság ilyen körébe nem eső ügyben bírói szerepre nem vállalkozik s a miniszter eljárása felett így ex abrupto nem mondhat ítéletet, miután a k. tanfelügyelő is előadta a tények állását, napi rendre tért az az hazasozott. Sok ilyen bizottsági gyűlést kívánunk Besztercze-Naszod megyében. Ö.

Brassó közgyűlése.

Brassó, 1877. jan. 12.

Brassó város képviselőinek f. hó 10-iki gyűlését Gótt János ideig. polgármester nyitotta meg. Tudomásul hoztának a legutóbbi gyűlés óta beérkezett üggyarabok. Köztük Schnell polgármester nyugdíjaztatása. Miután néhány jelentékenyebb ügy után Fabritius Károlynak az 1877. évi budgetre vonatkozó különvéleménye olvastatott, a sorrenden levő tárgyakra tér. Az ujjonnan választott tüzoltó főparancsnok a fogadalmat teszi le. Következett a főispán által 10—1877. sz. id. kinevezett városi tisztviselők neveinek elolvasása. Kinevezetett Gótt János id. alpolgármesternek az e rangból illetményekkel, továbbá tankészi előadónak Litken József, Ferenchei Vilmos és Alessina Oszkár urak; kinevezetett még az árvaszékhöz Schmidt Mihály segédnek, Szabó Sándor aljegyzőnek s ennek helyére igaztónak Thomas Frigyes.

A tanács elhatározta, hogy ideiglenesen kinevezett tagjainak fizetését különbözött mint remu neratiót állapítsák meg s így alkaptány Litken József 800 frt fizetése 1000-re. Hint

Ernő részére 300 stb. Fabricius indítványára a gyűlés szótöbbséggel a remunerationokat illet indítványt napirendre teszi. Városi tiszt. orvos Dr. Greising József nyugdíj iránti kérvényét, hogy tekintettel e minőségben 44 éven át tett szolgálatáért 800 frtnyi fizetése nyugdíjképpen hagyassék meg neki — a többség által elfogadtatott. Tótkálcsk erdész jelentése után következett a kiadott bizottság jegyzőkönyvének tudomásul vétele, mely szerint az első Burgasse szélesbített. A Flaminek és Mutáji telkeiből e célra felhasználtatott 31 és fél □ méter. A küldöttség ajánlatára meterenként 2 frttal kárpóltatnak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. jan. 15.

— **Torma Károlyt**, a m. tud. akadémia tagját királyi felsége egyetemünk jog- és állam-tudományi karához, a magyar közjog, közigazgatási és pénzügyi jog ügyességben volt tanácskére nyilván. rendes tanárnak nevezte ki. Fogadjuk lapunk üdvözlését az európai bíró tudós, az országgyűlési volt alelnök és az egykori tisztelteszeretett főispán az újműködés terén, a mely külsőleg bár nem csillog ugyan, de a legfelsőbb tudományok csarnokában, gazdag ismeretei sugarainak intenzív fényét az ifju nemzedék lelkeiben értelmeben s a haza szeretet felébresztésében, az eddigi fényes állomásokról még inkább alkalmas lesz visszatrúzni babéros homloká balantékaira.

„**Az új peleskeiek**” című új eredeti énekes boházat került szombatban a nemzeti színházban először színpadra csaknem egész telt ház előtt. Az újdonság a budapesti népszínházban próbált először szerencsét; de ott nem volt valami fényes a diadal. Nálunk is épen csak hogy türelmesen végig néztük, de máskülönb az az egy előadás tökéletesen elég volt. „Az új peleskeiek” roppant kedvetleges egy kísérlet, mint színpadi mű, még boházatként is. Már az alapszemléje nem eredeti: ugyanaz, mi a jó régi „Peleskei notárság.” Ezt leszámítva máskülönb is alig fel lehet meg egy sikerült boházat kíváncsainak: meglehetősen szeszadalmas, compositioja laza, humora meglehetősen lapos, közönséges, itt-ott izlés-sértő, sőt trágár. Ezeket az izléstelen helyeket egy kissé meg lehetett s meg kellett volna húzgálni a művezető urnak. Különb az a közönségnek az a része, mely könnyen lelkesül, s nevet, elég jól látszott mulatni; ami egyébként inkább az előadásnak volt érdeme semmint a darabnak. A szereplők mindnyájan igen jól viselték magukat: Kassai (Légyvesztő). Szombathelyi (Ragadozó) és Szentgyörgyi (Hámos) urak jellemzően alakítottak s különösen Kassai urak nagy érdeme volt a közönség folytonos derűtségében. Körörszín assz. (Izabella) a vén leányt találó vonásokkal adta vissza. Balogh asszony mint Aranka igen szép jelenséget volt, mint mindig. Kár hogy sem neki, sem Vidor urnak, ki Zajtai Bélát játszta, nagyobb szerep nem jutott, vagy legalább több dal.

— **Az iparos ifjak** önképző-körében tegnap (vasárnap) dr. Bartók tartott elővilasást a „Tápszerekről és táplálkozásról.” Az igen csinos előadást nagy számú hallgatóság hallgatta végig és a végén élénken megjelente.

— **Karneval** A nemzeti színház kardalnokai az előbbi esztendőkhöz hasonlóan az idén is zártkörű táncestélyt rendeznek f. hó. 25-én. Táncolnak eleget a közönségnek s így táncolzatnak egy évben egyszer maguknak is.

— **Hymen.** Décsi Dező, Szolnok-Doboka megye közgyámja és ügyvéd a napokban jegyezte el Kolozson a bájos Hankó Réza k. a. t. n. Hankó János bányatiszt művelt leányát. Boldogság kísérje a szép frigyet!

— **Földmérés a keleti vasutvonalon.** Virágosvölgy és Gyéres közt tegnapelőtt földmérés akadályozó a meneteket csak a forgalmi főnök gyors intézkedésének, ki a legnagyobb erőfeszítéssel sietett az akadályt elhárítani köszönhetni, hogy a vonatok ismét rendszeren közlekedhetnek.

— **Jó dolguk van**, vagy nagy a krach, Brassóban, mert ott az ideai farsang alatt nem kevesebb mint 27 bál lesz rendezve.

— **Hymen.** Mint marosvásárhelyi levelezőnk írja, Dicső-Szent-Mártonban közelebből jegyezte el Cseoszleki Szilvássy Aladár hunyadmegyei fiatal birtokos Szilvássy Zernát Szilvássy Sándor volt küllölmegyei főispán kedves leányát. Áldás frigyekre! Ugyan csak marosvásárhelyi levelezőnk értesít, Lauter Reginald Marosvásárhelyről hétfőn január 15-én lép házassági frigyre Weiss Miksa kereskedő Abonyban. Levelezőnk felelmi, hogy a budapesti lapok után kivonatlag lapunkban is felelmitett „botrány az imaházban” című újdonság hősnőjének neve ugyanazonos ugyan ez utóbbi menyasszonnyal, de egészen más személy, és nincs oka félni, hogy vele is hasonló eset adja elő magát.

— **A deési polgári olvasókör saját könyvtára** gyarapítása céljából folyó évi február hava 3-án a városkára nagy termében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 1 frt o. é.

— **A deési önkényes tüzoltó-egylet** rendszeres közgyűlést folyó hó 21-én tartja a városkás tancstermében, mikorra az alapító, pártoló és működő tagok meghívotnak. A parancsnokság.

— **Szék városa** folyó hó 16, 17 és 18-án fogja a megyei alispán elnöklése alatt képviselőtestületét megalakítani és tisztikarát megválasztani.

— **A székely** mivelődési és közgyűlése egyet választmányra Hajós János elnöklése alatt folyó hó 12-én a képviselőház társalgó termében számos tag jelenlétében ülést tartott. A folyó ügyek közt említett érdemel, hogy a tagok 1875-re egy pár kivétellel mind befizettek, 1876-ra is nagyon kevesen vannak hátralékban s remélhető, hogy egy pár hónap alatt egy se lesz. Ez pedig köszönhető ama buzgó és fáradhatatlan tagjainknak. „kik vidékükön a részvények begyűjtését nem csak elvállalták, hanem végre is hajtották.” kik közül elnök ez alkalommal Mikó Miklós és Kriza Gyula urakat említ fel s kiknek a választmány egyhangulag köszönetet szavazott, hathatós közreműködésükért. Tovább elnök kielégítő jelentést tett az egyet védnöksége alatt tanulmányok közgyűléseiről és szorgalmáról. Felolvastatott az erdőtervény sürgetése végett a képviselőházzal benyújtandó petitio, mely némi módosításokat elfogadtatott s alelnök Papp Lajos és a több székely képviselők bizattak meg, hogy a képviselőházhoz beadják. Olvastatott az évkönyv programja, mely szintén elfogadtatott. Galgóczi indítványára elhatározatott, hogy az egyet folyó évi közgyűlésén néhai gróf Mikó Imre volt tiszteletbeli elnök felett emlékszed fog tartatni, melynek megírásával Deák Farkas bizattott meg. Beható vita tárgyává tételezt a székely raktár felállításának ügye — melyben a kiadott bizottság (Galgóczi, Vodianer Béla és Dósa Dániel) jelentését beadta — másfélórát vita után, melyben egy rész Galgóczi és Dósa véleményét pártolta t. i. az önálló kezelést, más rész a Vodianer különvéleményét a bizományos utján való eljárás. Végre is határozat még most nem hozott, hanem a felmerült kérdések és részletek alaposabb tanulmányoztatása végett a bizottságnak újabb időhaladék adatott s újabb jelentéstételre kértetett fel. Egyszersmind Takács Lajos és Pap Lajos is, mint a kik a vitában a legelőkelőbb részt vettek, a bizottság tagjaivá nevezettek. Több apróbb intézkedések után 4 órakor kezdődő gyűlés 7 órakor ért véget.

— **Urbán tábornok** viselt dolgai Erdélyben már a tíz éves gyermek előtt ismertek, de nemcsak Erdélyben a magyar szabadságharcban emelkedett ő oly nagy birre, az olasz hazafiak előtt Lombardiában szintén megöröklő nevét a Haynau-ok sorában. A kegyetlenség s véres bosszúállás állandó szomja blyegzi nevét. Felső-Olaszországban s ki e lapok olvasói közül a főrenczi „Accademia delle belle arti” művészi kincseinek megismerésére szentelt néhány perczet, s a régibb képek tárlatán áthaladva, az ujabkori művészek festményeit is megtekintésre méltatá bizonyára emlékezni fog a 2-ik teremben 31. számmal jegyzett festményre Conti C.-tól, mely a Cignoli-család legyilkoltságát ábrázolja. Megdermed az ember a borzasztó látványra s alig bírja megmagyarázni, hogy emberi lélek és érzés lakhatott e abban, kinek parancsára ilyesmi történhetett? S ez volt Urbán!

— **Az egyéves** önkénytesekre vonatkozólag a „Verordnungsblatt” rendeletet közöl, mely szerint valamennyi egyévi önkéntes, kik az összes fegyvernemekre vonatkozó határozatok által aincsenek kizárva a tiszti rangból, kötelesek tartalék-tiszti-vizsgára készülni, s jövőre nem lesz szabad az egyévi önkénteseknek e s a káltiszi rangfokozat előlépésére törekedni.

— **Borzasztó szerencsétlenség.** Január 10-én hajnali háromkor iszonyu dörrenés riasztá föl Sebes-Kelmeles lakosságát. Az első pillanathon azt hitték, a föld indult meg lábaik alatt s csak félóra múlva tudták meg, hogy az eperjesi jelzőlog-bank Sebes-Kelmeles mellett fulgurit-gyára repült levegőbe. — Több emberélet esett áldozatul. Egy munkást a szó szoros értelmében darabokra tépett a robbantó-anyag és borzasztó látvány volt, midőn jáveszőklő felesége férje holt testének darabjait kényőbő szedegette. Mi okozta a fölróbbanást, még eddig nem jöttek nyomára.

— **A bolgárországi rémitettek** ügyében kiküldött bizottság Achmed agát, egy vándor cigány csapat vajdáját, kit súlyos vádak terhelnek, — halálra ítélte. A végrehajtási rendelet legközelebb várják.

— **Nagy művészet** várakozik a főváros zenekedvelő közönségére. Március első napjaiban a zenede előadói a nemzeti színház zenekara és énekarának közreműködésével Liszt Ferenc monumentális művét, az „Erzsébet” oratoriumot. A magánrészeket Nádayné, Tannerné, Odry, Láng és Köszeghy fogják énekelni. Az előadást Liszt Ferenc fogja személyesen vezényelni.

— **A bibornokok** nemzetiség szerint. A pápa legközelebb bibornokai közt több előléptetést tett. Így La-Valetta bibornokot a bibornokok vicariussává, herceg Chigi bibornokot a málvai lovagrend perjelévé, Bilio bibornokot a ritus-congregatio főnökévé nevezte ki. Ez időszerint összesen 54 bibornok él, s 16 hely üressédsben van; nemzetiség szerint 36 olasz, 18 a többi nemzetiségből, és pedig 6 francia, 2 osztrák, 1 magyar, 2 német, 2 angol, 2 spanyol, 1 belga, 1 portugali, és 1 amerikai. Hogy a pápai szék mennyire hódol a protectio-rendszernek, eléggé bizonyítja,

ja az, hogy a 26 millióra menő olasz nemzetre 36 bibornok esik, mi a körül-belől 200 milliónyi katolikusok számarányához mérve nagyon is a helyi olaszok túlságos becézésére mutat.

— **Vyprahnout kone**: fogjuk ki lovaikat! felkiáltások dördültek el a csehek ajkairól, a hogy Csernajeft tábornok Prágából a vasutról le és a bérkocsiba szállt. Mikor aztán a futásról és kapott üllégeiről híres katona a fogadó felé vette útját, megzudultak a „pereat Madari!” (Le a magyarokkal!) at Zhynou Turci! Slava Rusum!, (Le a törökökkel! Éljenek az oroszok! Ez a speculaculum más nap folytattatott. Mint egy távirat jelenti, az orosz új év alkalmából valóságos kihallgatás volt Csernajeftnél, melyre még a vidékről is jöttek távirati uton szerencse kíváncsatok. Délelőtt 11 órakor ünnepi isteni tisztelet volt az orosz templomban, melyen a cseh pártvezérek is megjelentek. Ma estére a cseh színházban ünnepi előadást akartak tartani, ez azonban aligha tartatott meg, mivel a rendőrség utóvégre is megakallotta a komédiát, s az utcán való csoportulást még ma délelőtt betiltotta. Mint egy késő éjjel érkezett távirat jelenti, Csernajeftet a rendőrség kiutasította Prágából.

— **Kéjutazás a föld körül.** Londonból ápril hóban egy nagy kényelemre berendezett hajó indul a földkörüli utra. A kirándulásban mindenki résztvehet, a kinek van rá kedve, kilenctő hónapnyi ideje, s 500 font sterlingje. A gőzös Londonból indul s a következő pontok vannak felvéve az utazási programba: Bordeaux, Vigo, Lissabon, Cadix, Gibraltar, Tanger, Algier, Barcelona, Genua, Spezia, Nápoly, Messina, Malta, Athen, Konstantinápoly, Smyrna, Joppe (innét kirándulás Jerusálemba) Alexandria; aztán a Szezi csatornán Indiába, Chinába és Japánba megy a hajó. San-Franciscoban az utasok ingyen vasuti jegyet kapnak New-Yorkba, a kik pedig Dél-Amerika partvidékeit akarják látni, a hajóval folytatják útjukat New-Yorkig, honnét a társaság Angliába tér vissza.

Apró hírek.

— **Ö felsége** hó 18-án a budapesti királyi várpalotában kiballgatást fog adni. — A radon december óta uton-utfélen kapni ibolyát, Temesvár egyik kertjében pedig az eperontja virágait s a virágto pompáznak ott a cseresznyefák. — Öngyilkosságok Budapesten: Morbitzer Frigyes képfaragósegéd felakasztotta magát. Uray Gyula joghallgató pisztollyal szíven lötte magát. Ernest Adél cseléd gyufaoddattal mérgette meg magát. E két utóbbi életveszélyes állapotban a kórházba szállítottatott. — Deák Ferenc halálának évfordulóján, jan. 28-án a főváros több templomában gyászistenti tisztelet lesz. — Victor Emanuel civilistáját az olasz parlament 12 millióról 13-ra fogja emelni. A civilistát terhelő 22 millió adósságot az állam fogja elvállalni s kifizetni. Az államnak a korona e tehervállalásért több jószágokat enged át. — Szegeden a kereskedő és iparos körökben élénk mozgalom keletkezett egy kereskedelmi és iparkamara létesítése érdekében, melynek központjaul Szeged van kiszemelve. — Desewffy József m. kir. pénzügyminiszteri fogalmazó 40 éves korában meghalt. — A angol királynő udvarát, tekintet nélkül nem és korra, a királynő egyenes rendeletére beoltják.

A „KELET” magán-távirata

Feladott Budapestén jan. 15. d. e. 11 ó. — p. Érkezett Kolozsvára jan. 15. d. e. 12 ó. — p. Szombaton délután 2 órakor átadta a magyar fiatalok küldöttsége Seraskierben Abdul Kerimnek a diszkardot; diszkardok mentek a palotába, s török ország tiszteletget előttük. Sava pasa és gr. Széchenyi ödön bevezették a küldöttséget. A fogadás alkalmával a magas hivatalnokok, egyházi és állami méltóságok, a haditanács kört képezett Abdul Kerim basa körül. Az ifjuság nevében Szűcs beszélt átadta a kardot mint a magyar és török nemzet között az örök barátság zálogát; beszédét nagy éljenzés kísérte. Kerim pasa töröklül beszélt, nem szereti — ugymond — a háborút, de szükséges az az erkölcsi és történeti igazság védelmére, az ily háboruból hazatérő harcosok elfogadhatja az előismerést. Beszédét Szava francziául felolvasa. Ezután a küldöttség teát, cigarettet kapott. Abdul Kerim Szűcs és Lukács közt ült, megülette őket. A másik teremben a hadügyminiszter kifejezte meleg háláját; ő is megvendégelte a fiataloságot.

Abdul Kerim szállásáról a küldöttség tagjai a zenekar diszkardok közt mentek a hintókhöz és nyitott kocsiokon a Serailba mentek.

Másnap Midhat basa fogadta a küldöttséget, Lukács beszédére a nagyvezér francia nyelven kifejezte köszönetét és reményét a két nemzet örök barátságára iránt.

A mai conferentián a hatalmak javaslatot tesznek a törököknek; kihagyják a rendőrség felállítását, a török csapatok

kantonizozását, Bolgárország kettéosztását s a felügyelő-bizottság hatásköre le-szállíttatik, a kormányzók kinevezése csak először tétetik európai jóváhagyástól függővé. Hírlik, hogy most már az egyesség létre jö.

A tegnapi magyar minisitertanács határozatát nem hozott; kilátás van az önálló ban felállítására s a dualistikus terv elejtésére.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, kedd január 16-án. 1877.

Béret 97-ik sz.

GALATHEA.

operette 1 felv.

SZEMÉLYEK:

Galathea — — — Gerecsné M. L.
Pygmaeon — — — Dalmoki.
Ganimeel — — — Krecsányi Sárota.
Mydas — — — Szombathelyi.

Ezt követi:

TULIPATAN

operette 1 felv.

Kezdeté 7 órakor.

Napi árak: Közép páholy 5 frt. Alsópáholy 4 frt. Felső közép- vagy bétus páholy 3 frt 50 kr. Felső páholy 3 frt. Emelti erkélyülés 1 frt 50 kr. Földszinti támlaszék és alsó erkély 1 frt. Földszinti 1-ső rendű zártzék 1-6 sor 80 kr. Földszinti 2-od rendű zártzék 7-13 sor 70 kr. Földszinti állólhely 40 kr. Karzati számozott ülőhely 40 kr. Karzat 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Erdélyi piacok árjegyzéke.

— **A tordai piac** árjegyzéke: jan. 12-ikén 1876: Egy hectoliter tisztabuza 10 frt kr, elegybuza 8 frt, 50 rozs 5 frt, 75 törökbuza 3 frt, — zab 2 frt, 50. pasuly 4 frt 50 kr, pityóka 2 frt 50 kr, Egy m. mássa széna 3 frt 60 — egy kalagya szalma 35 kr, — egy m. mássa alomszalma 35 kr, — egy m. mássa szalonna 72 frt, — egy kilo diszuozsir 48 kr, — egy m. mássa turó 56 frt, — egy kilo disznoszu perzselt 48 kr, marhahus 34kr, — 1 öl búkká 11 frt 10 kr, — 1 öl fenyfő 7 frt 50 kr A helybeli kir. faraktárba a főmég ölenként árul-tatik. Torda, 1876. december 29-én.

— **A sz.-ujvári** piac árai 1876 jan. hó 12-ről. 1 hectoliter tisztabuza 8 frt — kr, rozs 5 frt 20 kr, törökbuza 3 frt 80 kr elegybuza 5 frt 30 kr, zab 2 frt 30 kr, árpa — frt — kr, 100 kilogram széna kötvéfrt — kr, kötetlen 3 frt 50 kr, alomszalma —frt 75 kr, zsupszalma — frt 75 kr, egy köbméter fa kemény 5 frt — kr, lágý — frt — kr, egy kilogram marhahus 30 kr, konyhaliszt 18 kr, rizs 36 kr, egy liter gyöngykása 21 kr, borsó 10 kr, lenese 10 kr, pasuly 7 kr köles 15 kr, pohánka — kr, egy hectoliter burgonya 3 frt — kr, 1 kg. savanyu káposzta — kr, só 9 kr, disznoszir 1 frt 5 kr, Bors frt 15 kr, hagyma 8 kr, fokhagyma 24 kr.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsdé hivatalos árjegyzeteiről január 13-áról.

Gabona	Faj	Ára 100 klg.	
		tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági tiszavideki	12 30	—
	pestvidéki	11 75	—
	fehérturkai	12 35	—
	bácsai	12 30	—
Rozs	magyar	9 80	10 —
Árpa	takarmány	6 45	7 —
	malata	7 20	8 55
	magyar	7 70	7 90
	bánsági	5 95	6 05
Tengeri	banemű	5 50	5 80
	káposzta	—	—
Repce	bánsági	—	—
	magyar	5 45	5 95
Köles	magyar	—	—
	magyar	—	—
	magyar	—	—
	magyar	—	—
Székely (Uszóc)	buza	12 65	12 75
	rosz	—	—
	teng.	6 65	6 70
	repce	15 75	16 —
Szesz (ny.)	bánsági Jul. Aug. szállit.	15 75	15 75
	100 liter százaléként	30 1/2	31 1/2

Távirati tudósítás bécsi tőzsdéről.

Január. 13-án 5% Metaliques 61.65. frt Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 68.10. frt. Arany járadék —. — 1860-iki államkölcsön 74.80. Bankrészevények 112.50 Hitelrészevények 815. — London 140.10 Ezüst 115.65. Cs. kir. arany 600. — Napoleon'd'or 1006 1/2 100 mark német-értékű 62. —

Urbéri kötvények: Magyarországi 126.20. Temesi 73.50 Erdélyi 71.60 Horvátországi 71.60

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Békésy Károly.

